

VRIJE UNIVERSITEIT AMSTERDAM

De Boelelaan 1105
Telefoon (020) 598.5337

COLLEGE VAN BEROEP
VOOR DE EXAMENS

No 2019/29/873

HET COLLEGE VAN BEROEP VOOR DE EXAMENS

Uitspraak doende op het beroep van de heer [naam], appellant, woonachtig te [woonplaats], gericht tegen het besluit van de Examencommissie van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid, verweerster, om aan appellant een maatregel op te leggen vanwege het plegen van fraude.

I. Loop van het geding

Appellant heeft op 30 mei 2019 beroep ingesteld tegen de beslissing van verweerster gedateerd op 2 mei 2019. Het beroepschrift is tijdig ontvangen. Aan de overige voorwaarden is eveneens voldaan. Het beroep is derhalve ontvankelijk.

Tegelijk met het indienen van het beroepschrift verzoekt appellant een voorlopige voorziening te treffen. Aan hem is een onvoldoende toegekend voor het tentamen Personen- en familierecht. Tevens is hem het recht ontzegd om deel te nemen aan het hertentamen op 24 juni 2019.

De voorzitter van het College van Beroep heeft appellant laten weten het beroep versneld te zullen behandelen. Daarnaast is verweerster verzocht appellant toe te staan het hertentamen van 24 juni 2019 wel af te leggen, maar het tentamen pas te beoordelen als het beroep gegrond wordt verklaard.

Verweerster heeft daarin bewilligd.

Op 4 juni 2019 is namens het College aan verweerster medegedeeld dat de voorgeschreven procedure vereist dat verweerster in overleg met appellant nagaat of een minnelijke schikking van het geschil mogelijk is.

Verweerster heeft appellant hiertoe tijdig uitgenodigd. Een minnelijke schikking is echter niet tot stand gekomen.

Verweerster heeft op 25 juni 2019 een verweerschrift ingediend. Het beroep is behandeld ter zitting van het College op 28 juni 2019.

Appellant is in persoon verschenen. Verweerster werd vertegenwoordigd door prof. mr. J. Struiksma, voorzitter van de Examencommissie. Partijen hebben hun standpunten mondeling toegelicht.

II. Feiten en geschil

Op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting gaat het College uit van de volgende feiten. Appellant heeft op 31 januari 2019 het tentamen Personen- en familierecht afgelegd. Het tentamen bestond deels uit meerkeuzevragen en deels uit open vragen. Omdat appellant merkte dat hij veel fouten had gemaakt bij het invullen van het formulier voor de meerkeuzevragen, heeft hij van de surveillant een nieuw formulier gevraagd. Appellant heeft vervolgens beide antwoordformulieren ingeleverd. Appellant had bij het afronden van het tentamen geen gelegenheid meer om aan te geven welk van de formulieren

moest worden nagekeken. De surveillante bij wie appellant zijn antwoordformulieren heeft ingediend, zou appellant hebben toegezegd op één van de antwoordformulieren een kruis te zetten.

Appellant heeft een onvoldoende voor het tentamen gekregen. Hij meent echter het deel met meerkeuzevragen geheel correct beantwoord te hebben. Een onvoldoende eindresultaat is dan niet meer mogelijk.

Appellant heeft bij de nabespreking vastgesteld dat slechts één van de antwoordformulieren was beoordeeld. Op het formulier dat is beoordeeld, waren 12 van de 20 vragen fout beantwoord. Het andere, niet beoordeelde formulier was volledig correct beantwoord.

Appellant heeft aan de docent uitgelegd wat er gebeurd was. Zij heeft gezegd de kwestie voor te zullen leggen aan verweerster.

Verweerster vermoedt dat appellant het formulier met de juiste antwoorden tijdens de bespreking tussen heeft gevoegd. Dat appellant twee formulieren heeft ingeleverd, heeft hij niet eerder dan tijdens de zitting om een minnelijke schikking te onderzoeken, bekendgemaakt. Het tweede mc-formulier is niet eerder aangetroffen door de docenten die de tentamenformulieren hebben gescheiden en gesorteerd, noch is er een signaal ontvangen dat er twee formulieren van eenzelfde student zijn aangetroffen bij de automatische verwerking van de meerkeuzeformulieren. Verweerster heeft voorts vastgesteld dat het formulier met de goede antwoorden geen gaatjes van een nietje bevat, hoewel alle onderdelen van een tentamen dat voor de inzage wordt gegeven, aan elkaar worden geniet. Het formulier met de foute antwoorden heeft deze gaatjes wel.

Verweerster acht het niet overtuigend dat appellant de meerkeuzevragen alle correct heeft beantwoord, terwijl hij een fikse onvoldoende haalde voor het tentamendeel met open vragen. Uit het wel nagekeken formulier blijkt dat de kennis van appellant onvoldoende was: 12 van de 20 vragen zijn verkeerd beantwoord. Verweerster zet vraagtekens bij de verklaring van appellant dat hij het tweede mc-formulier na het toiletbezoek volledig correct heeft ingevuld. Dat appellant zich vooral op het deel met de meerkeuzevragen had voorbereid, acht verweerster niet overtuigend.

Verweerster heeft overigens gepoogd in overleg te treden met de surveillant die volgens appellant op een van de formulieren een kruis heeft gezet. Dat overleg heeft niet vóór de zitting plaats kunnen vinden.

III. Standpunten van partijen

Appellant meldt ter zitting dat hij opnieuw heeft gesproken met de surveillante die zijn antwoordformulieren in ontvangst had genomen. Zij herinnerde zich het voorval en is bereid daarover een verklaring af te leggen. Appellant geeft aan dat de betreffende surveillante op het moment dat de zitting plaatsvindt, bij een tentamen van Rechtsgeleerdheid surveilleert.

Appellant licht toe dat hij zich geheel heeft gefocust op de multiplechoicevragen. Als hij erin zou slagen alle mc-vragen goed te beantwoorden, kreeg hij al een voldoende voor het tentamen. Omdat doorschrijven na het eindsignaal streng wordt bestraft, heeft appellant de surveillante gevraagd een kruis te zetten op het goede formulier. Appellant heeft beide formulieren ingeleverd, omdat het voorschrift is dat alles moet worden ingeleverd.

Verweerster heeft navraag gedaan bij de organisatie die surveillanten levert. Deze kon de betrokken surveillante niet traceren. Verweerster zal opnieuw navraag doen, nu volgens appellant de surveillante regelmatig bij tentamens aanwezig is.

Verweerster merkt op dat appellant 12 van de 20 mc-vragen verkeerd heeft beantwoord. Na bezoek aan het toilet slaagt appellant erin alle vragen juist te beantwoorden. Een verklaring daarvoor geeft appellant niet, anders dan dat hij zich op de mc-vragen heeft geconcentreerd. Evenmin geeft appellant een verklaring waarom het tweede formulier niet vóór de inzage is aangetroffen. Ook wordt niet duidelijk waarom in het formulier met de juiste antwoorden de gaatjes ontbreken die door een nietje worden veroorzaakt.

Verweerster zet uiteen dat studenten die een tentamen hebben afgelegd, alle opgaven met uitwerkingen moeten inleveren. Kladversies mogen de studenten mee naar huis nemen.

Als een student meer dan één blad papier nodig heeft om een open vraag te beantwoorden, dan geeft hij op het tentamen aan dat de vragen op verschillende pagina's zijn beantwoord. Voor een mc-tentamen is dat niet nodig: meer papier dan het antwoordformulier is immers niet nodig.

IV. Na de zitting

Het College van Beroep verzoekt verweerster na de zitting te rapporteren of de betrokken surveillante informatie over het gebeurde kon verschaffen.

Verweerster heeft het College op 2 juli 2019 laten weten dat met de surveillante is gesproken over het incident. De surveillante meldt dat appelland inderdaad twee mc-formulieren heeft ingeleverd na afloop van het tentamen. Appellant had aan het eind van het tentamen nog om een extra formulier verzocht, omdat hij veel fouten had gemaakt. Surveillante heeft dat niet toegestaan. Zij ontkent een kruis op een van de formulieren gezet te hebben. Verweerster neemt inmiddels het standpunt in dat appelland twee mc-formulieren heeft ingeleverd, waarvan er één terzijde is gelegd. Verweerster handhaaft haar standpunt dat appelland tijdens de inzage het formulier met de juiste antwoorden heeft tussengevoegd en daar zelf een rood kruis op heeft geplaatst.

Appellant voegt op 4 juli 2019 bij zijn reactie op de bevinding van verweerster een verklaring toe aan het dossier van een getuige [naam getuige]. Deze verklaart dat appelland inderdaad twee mc-formulieren heeft ingeleverd. Appellant ziet in de verklaring van surveillante bevestigd dat hij twee mc-formulieren heeft ingeleverd aan het eind van het tentamen.

V. Overwegingen van het College

Aan de maatregel die aan appelland is opgelegd is door verweerster artikel 20 tweede lid sub f Regels en Richtlijnen (examenreglement) ten grondslag gelegd: 'Als fraude wordt in ieder geval aangemerkt: ..., f. het aanpassen, uitbreiden of veranderen van een examenonderdeel nadat het is ingeleverd voor definitieve beoordeling.'

Uit de verklaringen van appelland en surveillant die na de zitting aan het dossier zijn toegevoegd, stelt het College vast dat zowel appelland als surveillante bevestigen dat appelland na afloop van het tentamen Personen- en Familierecht twee antwoordformulieren voor de mc-vragen heeft ingeleverd. Het College acht hiermee voldoende aannemelijk gemaakt dat appelland twee mc-formulieren heeft ingeleverd na afloop van het tentamen.

Uit het beroepschrift van appelland blijkt dat hij slechts één van de ingeleverde mc-formulieren door de examiner beoordeeld wilde hebben. Het College is van oordeel dat appelland bij het inleveren van de mc-formulieren niet onomstotelijk kenbaar heeft gemaakt welk van de twee formulieren nagekeken zou moeten worden. Voorts blijkt niet afdoende uit de verklaring van appelland welke betekenis gehecht moet worden aan het rode kruis dat is aangetroffen op een van de ingeleverde formulieren. Het College oordeelt dat het ongeldig maken van een antwoordformulier voor rekening en risico van appelland komt. Verder geven partijen tegenstrijdige verklaringen voor de aanwezigheid van een mc-antwoordformulier zonder nietgaatjes. Het College acht noch de verklaring van appelland, noch die van verweerster voldoende overtuigend.

Gelet op het voorgaande zijn er naar het oordeel van het College onvoldoende harde aanwijzingen dat appelland heeft gefraudeerd en dus terecht een sanctie heeft gekregen. Tegelijkertijd staat voor het College wel voldoende vast dat de examiner van het vak geen betrouwbare informatie bezit op basis waarvan het tentamencijfer van appelland kan worden bepaald. Uit de verklaring van de surveillante blijkt immers dat het tentamenformulier met het rode kruis, anders dan appelland stelt, niet meteen na afloop van de tentamenbijkomst is ingeleverd. Dit formulier, waarop alle mc-vragen correct zijn beantwoord, is daardoor niet bruikbaar voor de beoordeling van het tentamen.

Aangezien er naar het oordeel van het College onvoldoende duidelijke indicaties voor fraude zijn, kan het door appelland betwiste besluit niet in stand blijven en moet het beroep derhalve gegrond worden verklaard. Om die reden zal het College het bestreden besluit vernietigen en verweerster opdragen een nieuw besluit te nemen.

Verweerster zou er in haar nieuwe besluit rekening mee kunnen houden dat het voor de examiner van het vak Personen- en familierecht niet goed mogelijk is om het tentamen van appelland te beoordelen. Er valt namelijk niet vast te stellen welk van de twee door appelland ingeleverde mc-antwoordformulieren moet worden gebruikt voor de beoordeling van het mc-gedeelte van het tentamen.

VI. Uitspraak

Het College verklaart het beroep gegrond en vernietigt de bestreden beslissing. Het College draagt verweerster op een nieuw besluit te nemen, met inachtneming van de hierboven weergegeven overwegingen van het College en binnen twee weken na het bekendmaken van deze uitspraak.

Aldus gedaan te Amsterdam, op 9 juli 2019, door mr. dr. A.J.G.M. van Montfort, voorzitter, prof. dr. L.H. Hoek, mevrouw drs. T. Mekking, mevrouw D. Mensink, prof. dr. H.A. Verhoef, leden, in aanwezigheid van mr. drs. J.G. Bekker, secretaris.

w.g.

mr. dr. A.J.G.M. van Montfort,
voorzitter

w.g.

mr. drs. J.G. Bekker,
secretaris

Tegen een uitspraak van het College van Beroep voor de Examens kan, onder vermelding van een deugdelijke motivering, door betrokkene beroep worden ingesteld bij het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs, Postbus 16137, 2500 BC Den Haag. De termijn voor het indienen van een beroepschrift is zes weken. Het griffierecht bedraagt € 47,-.